

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament

Ajuntament de Barcelona
Institut d'Educació

CRITERIS PER SELECCIONAR I ADQUIRIR DOCUMENTS PER A LA BIBLIOTECA

**Seminari de tractament documental del Nucli de Biblioteques Escolars
dels Centres de Recursos Pedagògics de Barcelona**

**Amb l'assessorament d'Anna Gasol
Curs 2002-2003**

Centres de Recursos Pedagògics de la Ciutat de Barcelona

CRITERIS PER SELECCIONAR I ADQUIRIR DOCUMENTS PER A LA BIBLIOTECA

A banda de la funció tradicional de proveir de lectures lúdiques i de proporcionar a l'alumnat la possibilitat d'explorar i gaudir de l'experiència de la lectura, una de les funcions primordials de la biblioteca hauria de ser la d'optimitzar el seu paper educatiu de convertir-se en una porta d'accés a la informació i al coneixement.

L'ús habitual de la biblioteca desenvolupa la dimensió afectiva (sentir-se bé), la dimensió cognitiva (conèixer) i la dimensió pràctica (capacitats).

Dimensió afectiva	Dimensió cognitiva	Dimensió pràctica
SENTIR-SE BÉ	CONÈIXER	CAPACITATS
<ul style="list-style-type: none"> • espais • objectes • situacions 	<ul style="list-style-type: none"> • llocs • objectes • situacions 	<ul style="list-style-type: none"> • destresa • pluralitat de lectures • exercitació • manipulació • adaptació • etc.

La biblioteca afavoreix també situacions de lectura funcionals i plaents.

LLEGIR PER A ...	
Situacions funcionals	Situacions plaents
<ul style="list-style-type: none"> • pensar • actuar • comprendre • triar • aprendre • trobar la resposta • trobar la solució • etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • relaxar-se • passar l'estona • distreure's • desenvolupar-se • passar-ho bé • etc.

Un cop esportat el fons i conservats els documents a les prestatgeries de la biblioteca, cal observar quines són les carències i els desequilibris que hi ha en els diversos fons: obres de coneixements (totes les matèries), obres de ficció, obres de referència, etc.

Per cobrir aquestes deficiències s'ha de determinar una política d'adquisicions que consideri els aspectes següents:

- Disposar d'un pressupost anual.
- Conèixer les necessitats de lectura, informació i projectes de treball de cada un dels cicles educatius, departaments i especialitats.
- Establir prioritats a llarg i curt termini.
- Ampliar i/o actualitzar sempre el fons de referència: *enciclopèdies, diccionaris, atles, guies, anuaris, etc.*
- Actualitzar periòdicament els fons de les matèries de coneixements.
- Incrementar el fons d'àlbums il·lustrats per a totes les edats i de llibres d'imatges per a primers lectors.
- Incrementar en un percentatge raonable el fons d'imaginació o ficció per a totes les edats.
- Preveure la necessitat de canviar periòdicament els fons dels racons de parvulari i de les biblioteques d'aula de primària de manera que siguin atractius i variats.
- Tenir en compte que les biblioteques públiques poden seleccionar i deixar materials als centres educatius.

A partir d'aquestes premisses s'han de seleccionar els materials tenint en compte l'aplicació d'uns criteris qualitius per a cada tipologia de fons: *ficció o imaginació, àlbums il·lustrats, coneixements, obres de referència, etc.*

Utilitzar les fitxes d'avaluació dels diferents tipus de materials per fer la selecció i compra de documents.

VALORACIÓ DE LLIBRES D'IMATGES PER A PRIMERS LECTORS I ÀLBUMS IL·LUSTRATS

TÍTOL.....		
AUTOR/A.....		IL·LUSTRADOR/A.....
EDITORIAL.....		ANY.....
COL·LECCIÓ.....	NÚM.....	SÈRIE.....

a) Característiques físiques

- Format:**
- Gran   Quadrat   Apaïsat   Petit
- Els fulls es passen amb facilitat   Poc manejable
- Tipus de paper:**
- Cartró   Plastificat   Setinat   Transparent
- El color del paper emmascara la lectura
- Tipus de lletra:**
- Impremta   Manuscrita   Capital
- Tipus d'il·lustració:**
- *Informativa*   Explica el món real   Complementa el text   És eminentment educativa
- *Lúdica*   Desvetlla l'enginy   Proposa paranys   Estimula la capacitat d'observació

b) Quins valors destaca el llibre?

- Desvetlla interès pel món que ens envolta   Mostra sensibilitat i tendresa
- Presenta una història de la vida quotidiana   Propicia la complicitat
- Permet diferents nivells de lectura   Trenca esquemes
- Facilita el procés d'identificació amb els personatges

c) Per a quina franja d'edat el recomanaries?

- Només Educació Infantil   Educació Infantil i Cicle Inicial   També altres cicles de Primària
- Molt interessant per fer la lectura de la imatge a ESO

d) Recomanat

- Sí   No

VALORACIÓ D'OBRES DE FICCIÓ

TÍTOL.....		
AUTOR/A.....		IL·LUSTRADOR/A.....
EDITORIAL.....		ANY.....
COL·LECCIÓ.....	NÚM.....	SÈRIE.....

a) Característiques físiques

- Tipus de lletra:** Clara i neta Petita Normal
 Respira en tota la pàgina Atapeïda en el conjunt de la pàgina
- Tipus d'il·lustració:** En blanc i negre Bicolor A tot color

b) Construcció de la història

- Tipus d'història:** Conte modern Conte tradicional Novel·la Recull de narracions breus
- Presentació:** Primera persona Tercera persona Diari Altres
- Condicció dels personatges:** Humana Animal Ésser inanimat Fantàstica
- Franja d'edat que representen:** Infants Joves Adults
- Tipus de registre:** Tradicional Habitual Èpic Insòlit
 Satíric Humorístic Màscara

c) Quin gènere o gèneres abasta?

- Aventura Policíac Amor Realista Misteri
 Èpic Humor Terror Intriga Psicològic
 Històric Realisme màgic Fantàstic Ciència-ficció Altres

d) Per a quina franja d'edat el recomanaries?

- Ed. Infantil Cicle Inicial Cicle Mitjà Cicle Sup. ESO Batxillerats i Cicles Form.

e) Recomanat

- Sí No

ANÀLISI DEL LLIBRE CIENTÍFIC

TÍTOL	
EDITORIAL	ANY .....
LLENGUA ORIGINAL	ANY D'ED. LLENGUA ORIGINAL .....

a) Característiques físiques

- Enquadernació:**   Rústica   Cartoné   Plastificat   Cosit   Encolat
- En obrir el llibre:**   Queda completament obert   Costa mantenir-lo obert
- Tipus de paper:**   Òptim   Correcte   Regular   Deficient
- Tipus de lletra:**   Gran i espaiada   Normal   Petita i amb pocs espais blancs   Usa més d'un color
- Il·lustració, fotografia i suport gràfic:**   Blanc i negre   Color   Bicolor

b) Presentació de la informació

- Resum destacat, senzill i molt comprensible   Informació desordenada
- Al començament del tema dóna una informació general   Informació distribuïda amb apartats, resums, subapartats, encapçalaments...
- Permet destinar la lectura a diferents nivells d'edat   Apartats temàtics a doble pàgina amb un encapçalament general
- Conté vocabularis   Conté índex i sumaris

c) Tipus de suport gràfic

- Fotografies   Dibuixos   Gràfiques   Mapes   Plànols

d) Nivell de llenguatge

- Adequat   Poc adequat

e) Possibilitats didàctiques

- Sí   No

f) Cicle educatiu al qual va destinat

- Ed. Infantil   Cicle Inicial   Cicle Mitjà   Cicle Sup.   ESO   Batxillerats i Cicles Form.

g) Recomanat

- Sí   No

ANÀLISI DE DICCIONARIS

TÍTOL.....	
EDITORIAL.....	ANY 1 ^a EDICIÓ.....
EDICIÓ CORREGIDA.....	NOMBRE D'ENTRADES.....

a) Característiques físiques

Enquadernació: Rústica   Cartoné   Plastificat   Cosit   Encolat

En obrir el diccionari: Queda completament obert   Costa mantenir-lo obert

Tipus de paper: Òptim   Correcte   Regular   Deficient

Tipus de lletra: Gran i espaiada   Normal   Petita i amb pocs espais blancs   Usa més d'un color

b) Presentació de la informació

☐ Instruccions per al maneig del diccionari	☐ Definicions adequades
☐ Llista de signes emprats	☐ Il·lustracions informatives
☐ Llista d'abreviatures	☐ Apèndix gramatical
☐ Models de conjugació verbal	☐ Diferents significats d'una paraula

c) Nivells de llenguatge

Estàndard   Col·loquial   Literari   Arcaic

d) Observacions

1. Buscar paraules noves consolidades amb l'ús durant els últims anys per saber si s'ha actualitzat: autoestima, intercultural, internauta, transgènic/a, xarxa (informàtica), etc.
2. Comprovar que no inclogui definicions, exemples o il·lustracions classistes, racistes o sexistes.

e) Cicle educatiu al qual va destinat

Cicle Mitjà   Cicle Superior   ESO   Batxillerats i Cicles Formatius

f) Recomanat

Sí   No

